

מדינת ישראל
משרד החינוך

ראמ"ה
הרשות הארצית
למידה והערכה בחינוך

המזכירות הפדגוגית

עברית

מחווון לכיתה ד

נוסח א | נוסח ב

541135

הנחיות כלליות לבדיקת המבחן

לפניכם מחוון למבחן אסי"ף בעברית. במחוון הנחיות הן לבודקי המבחן החיצוני המשתמשים במערכת ההקלדה, הן לבודקי המבחן הפנימי המשתמשים בכלי לחישוב ציונים.

- הנחיות ייחודיות לבודקי המבחן החיצוני כתובות לצד הסמל .
 - **בצד ימין** של כל עמוד כתוב מספר השאלה בנוסח א של המבחן, ו**בצד שמאל** של כל עמוד כתוב מספר השאלה הזוהה בנוסח ב של המבחן (ראו דוגמה בשאלה 1 במחוון).
 - בשאלות סגורות שבהן סדר המסיחים שונה בשני הנוסחים, התשובה בנוסח א כתובה **בצד ימין**, והתשובה בנוסח ב על השאלה הזוהה כתובה **בצד שמאל** (ראו דוגמה בתשובה על שאלה 8 במחוון).
 - אם אין תשובה או נראה כי לא ניסה התלמיד לענות על שאלה או ענה תשובות כגון "לא יודע", צייר ציור או העתיק הוראות, ישאירו בודקי המבחן הפנימי את התא הנוגע לציון השאלה ריק.
- **בודקי המבחן החיצוני** יקלידו "לא ענה".

שאלות פתוחות:

- דוגמאות הכתובות בגופן **כתב יד** הן דוגמאות מקוריות של תשובות תלמידים, והן מובאות בלשונם.
 - חלק מהדוגמאות או מההנחיות להערכה כתוב בין סוגריים. הכתוב בין סוגריים אינו חייב להיות בתשובת התלמיד.
 - אין להפחית נקודות בשל שגיאות כתיב או בשל ניסוח שגוי, אלא אם כן מצוין אחרת.
 - תשובות שיש בהן מידע עודף:
 - אם המידע העודף שגוי כל התשובה שגויה, אלא אם כן מצוין אחרת.
 - אם המידע העודף אינו שגוי אין להפחית נקודות למרות המידע העודף, אלא אם כן מצוין אחרת.
 - אם המידע העודף הוא העתקה בלתי מושכלת (למשל העתקה גורפת של פסקה, העתקה של חלקי משפט מהטקסט לפני התשובה או אחריה), כל התשובה שגויה.
- במבחן החיצוני יש משבצות המיועדות לבודק, והן נמצאות בצד השמאלי של השאלות הפתוחות.
- בודקי המבחן החיצוני** יכתבו את הציון של כל סעיף בשאלה פתוחה במשבצת המתאימה, ולאחר מכן יקלידו את הציון במערכת ההקלדה.

שאלות רב-ברירה:

- בודקי המבחן הפנימי יעריכו את תשובת התלמיד לפי המחוון ויקלידו את הציון המתאים.
- **בודקי המבחן החיצוני** יקלידו את מה שסימן התלמיד.
- אם סימן התלמיד כמה תשובות, יקלידו בודקי המבחן הפנימי את הציון 0.
- **בודקי המבחן החיצוני** יקלידו "סימון מרובה".

הערכת איכות הכתיבה של התלמיד – לבודקי המבחן הפנימי

איכות הכתיבה של התלמיד מוערכת בשאלה 5 ובשאלה 23. מומלץ להעריך את איכות הכתיבה גם לפי התרשמות כללית מיכולת הכתיבה של התלמיד, כלומר לפי איכות הכתיבה שלו בתשובות על שאר השאלות הפתוחות במבחן.

כדי להעריך את איכות הכתיבה יש לבדוק את הרכיבים האלה: את הלכידות, את אוצר המילים, את משלב הלשון, את התקינות התחבירית והמורפולוגית (התאם במין ובמספר, נטיות פעלים, כתיב), את סימני הפיסוק (חוץ מהסימן פסיק) ואת היקף הטקסט.

אפשר להעריך את איכות הכתיבה באופן **הוליסטי** לפי הרמות האלה: כתיבה מיטבית, כתיבה ברמה בינונית, כתיבה ברמה נמוכה.

כמו כן אפשר להעריך את איכות הכתיבה גם באמצעות המחווון של משימת הכתיבה הפנימית (המשימה היא המשך של המבחן הזה).

לוח מודעות

נוסח א

שאלה 1

הבנת הנקרא: הבנת המשמעות הגלויה
מטרת השאלה: לאתר פרטי מידע הכתובים בטקסט במפורש.

3 נק' התשובה נכונה **בחמשת** הסעיפים.

2 נק' התשובה נכונה רק **בארבעה** סעיפים.

1 נק' התשובה נכונה רק **בשלושה** סעיפים.

0 נק' כל תשובה אחרת, לרבות תשובה הנכונה רק **בשני** סעיפים **או** רק **באחד** הסעיפים.

אלה התשובות הנכונות בנוסח א:

יש תשובה	אין תשובה	
☒	☐	1. מתי תתחיל ההופעה?
☐	☒	2. כמה זמן תימשך ההופעה?
☒	☐	3. היכן תתקיים ההופעה?
☒	☐	4. מה יהיה בהופעה?
☐	☒	5. מה הם שמות חברי הלהקה?

אלה התשובות הנכונות בנוסח ב:

יש תשובה	אין תשובה	
☒	☐	1. היכן תתקיים ההופעה?
☒	☐	2. מתי תתחיל ההופעה?
☐	☒	3. מה הם שמות חברי הלהקה?
☐	☒	4. כמה זמן תימשך ההופעה?
☒	☐	5. מה יהיה בהופעה?

בודקי המבחן החיצוני יקלידו את מה שסימן התלמיד בכל אחד מהסעיפים. ✓

הבנת הנקרא: הבנת המשמעות הגלויה
מטרת השאלה: לאתר פרטי מידע הכתובים בטקסט במפורש.

3 נק' **שלושת** הדברים האלה כתובים בתשובה:

- (הסופרת) תקרא קטע (מספרה "חמישים ארטיקים").
- (הסופרת) תספר על (תהליך) כתיבת הספר.
- (הסופרת) תענה על שאלות (הקהל).

לדוגמה:

1. **תקרא קטע מהספר**
2. **תספר על תהליך כתיבתו**
3. **תענה על שאלות**

1. **היא תקרא ספריט מול כולם**
2. **תספר על תהליך כתיבתו של הספר**
3. **ותענה על שאלות הקהל**

הערות:

1. אין הכרח לכתוב את הדברים לפי הסדר שלעיל.
2. תשובה שבה הדברים כתובים באותה שורה, תיחשב תשובה נכונה.
3. תתקבל גם תשובה שיש בה את שלושת הדברים הכתובים לעיל, וגם מידע עודף ממודעה מספר 2 אך התשובה אינה העתקה גורפת של המודעה כולה, לדוגמה:
 1. **הסופרת תקרא קטע מספרה חמישים ארטיקים**
 2. **הסופרת תספר על תהליך כתיבתו של הספר ותענה על שאלות הקהל**
 3. **המפגש יתקיים בספריה**

2 נק' **שני** דברים מהדברים שלעיל כתובים בתשובה, והדבר השלישי חסר **או** אינו מהדברים שלעיל, לדוגמה:

1. **הסופרת תקרא קטע מספרה**
2. **תספר על תהליך הדק שלה**
- 3.

1. **תקרא קטע**
 2. **תספר על של הספר**
 3. **תענה על שאלות**
- (בסעיף 2 לא ברור מה הסופרת תעשה)

1 נק' **אחד** הדברים שלעיל כתוב בתשובה, ושני הדברים האחרים חסרים **או** אינם מהדברים שלעיל, לדוגמה:

1. **תהליך כתיבתו של הספר**
2. **תספר את חמישה ארטיקים**
- 3.

(בסעיף 1 לא ברור מה הסופרת תעשה)

0 נק' כל תשובה אחרת, לרבות העתקה גורפת של המודעה כולה.

הבנת הנקרא: בחינה והערכה של רכיבי תוכן, מבנה ולשון
מטרת השאלה: להבין את המטרה של שימוש במילים מסוימות בטקסט.

3 נק' התשובה עוסקת ברצון של כותבי המודעה לשכנע את הקוראים (לטייל עם הכלבים), לדוגמה:

- כדי שכולם ירצו לשמור עליהם
 - כדי למשוך ילדים שיבואו לטפף בכלבים שלהם
 - כדי לשכנע את האנשים
 - כדי שאנשים ירצו אותם
 - שהילדים לא יחששו שהם תוקפים
- (התשובה עוסקת ברצון להרגיע מפני הכלבים כדי לשכנע את הקוראים.)
- מכיוון שהם אמרו שהם מחפשים ילד או ילדה ואם הכלבים לא ראוצים או חברתיים אז הם לא מתאימים לילדים קטנים (התשובה עוסקת ברצון להרגיע מפני הכלבים כדי לשכנע את הקוראים.)
 - אנשים יכולים לחשוב שהם נוסכים או משהו כזה (התשובה עוסקת בהבנה שיש להרגיע מפני הכלבים כדי לשכנע את הקוראים.)
 - כי אם לא היו רוסמים לא היו רוצים לטפף, כי לא ידעו אם הם ראוצים או משהו אחר (השכנוע מנוסח על דרך השלילה.)

2 נק' התשובה עוסקת ברצון של כותבי המודעה למצוא מישהו שיטפל בכלבים, אך אינה עוסקת בשכנוע, לדוגמה:

- כדי שיטפלו בהם
- כדי שהם ימצאו מישהו שיקח את הכלבים
- כדי שהם יתפלו בהם טוב וסיוהאבו את הכלבים

0 נק' כל תשובה אחרת, לדוגמה:

- כדי שהרבה אנשים יראו את המודעה
- כי הם אוהבים את הכלבים שלהם
- מכיוון שאנשים אוהבים כלבים ראוצים וחברתיים (התשובה לא עוסקת ברצון של כותבי המודעה למצוא מישהו שיטפל בכלבים ואינה עוסקת בשכנוע.)
- כי צריך לדעת אם הם כלבים חברתיים וראוצים (התשובה לא עוסקת ברצון של כותבי המודעה למצוא מישהו שיטפל בכלבים ואינה עוסקת בשכנוע.)

הבנת הנקרא: הבנת המשמעות הגלויה
מטרת השאלה: לכתוב בטבלה מידע גלוי בטקסט.

3 נק' **חמישה** תאים מלאים כפי שמפורט בטבלה שלהלן.

2 נק' התשובה היא **אחת** האפשרויות האלה:

● רק **ארבעה** תאים מלאים כפי שמפורט בטבלה שלהלן

● **חמישה** או **ארבעה** תאים מלאים כפי שמפורט בטבלה שלהלן, ויש עוד תאים המלאים בטבלה

1 נק' **שלושה** תאים או רק **שני** תאים מלאים כפי שמפורט בטבלה שלהלן, ויש או אין עוד תאים המלאים בטבלה.

0 נק' כל תשובה אחרת

אלה התשובות הנכונות:

ראשון	שני	שלישי	רביעי	חמישי
	טיול עם הכלבים של דנה ויובל	מפגש עם הסופרת (דוגמה)		טיול עם הכלבים של דנה ויובל
קבוצת ריצה			קבוצת ריצה	
				הופעה של להקת המתנ"ס

הערה: הפעילויות עשויות להיות מנוסחות במילים אחרות אם הכוונה ברורה, לדוגמה:

- **ריצה, מוצדון כושר, מוצדון הכושר של השכונה.**
- **טיול עם הכלבים, כלבים, האם אתם אוהבים כלבים?**
- **הופעה, להקת המתנ"ס, להקה, הופעה של הלהקה.**

שאלה 5

שאלה 5

הבנת הנקרא: פרשנות, עיבוד ויישום

מטרת השאלה: לכתוב דעה מנומקת בנוגע לאחת הפעילויות שבטקסט.

3 נק' אחת הפעילויות (טיול עם הכלבים, ריצה בקבוצה, מפגש עם סופרת, בילוי בהופעה של להקת המתנ"ס)

כתובה בתשובה, וההסבר מתאים ומפותח, לדוגמה:

- טיול עם הכלבים של דנה ויוסף, מכיוון שאני מאוד אוהבת הצלי חייט ובציקר כלבים וחנותים. יהיה לי כיף להכיר כלב חדש ולשחק איתו ואולי גם אני אחשוב לאמץ אחד וההורים יסכימו כי ראו שטיפלתי בכלב של דנה ויוסף.
- הייתי בחרת בקבוצת ריצה משום שאני אוהבת לרוץ אני טובה בזה ומשום שספורט עוזר לחזק את השרירים וגם טוב לבריאות והכי הכי מפני שאני נהנת לרוץ ולהשאר בכושר.
- אולי ההופעה כי הופעה זה דבר שמח אני אוהבת להקשיב לסיירים וזה מאוד נחמד גם בצד.
- ריצה הני ממש הוא ספורט כיף לי שהני עוסק ספורט עם חברים
- אני רוצה שיהיה לי מלא כלבים ואני אוהב לטפל בכלבים אני הייתי פעם מטפל בכלבים של אנשים שביקשו ממני (התשובה מתקבלת כי משתמע שהפעילות שרוצה להשתתף בה היא טיול עם הכלבים).

הערה: תתקבל גם תשובה שבה אין בחירה בפעילות כלשהי, אך יש הסבר המעיד על הבנת הכתוב

במודעות, וכתוב בו מדוע הפעילויות אינן מתאימות לתלמיד, לדוגמה:

- אני לא רוצה להשתתף באף פעילות! אני לא אוהב כלבים ולא אוהב לקרוא ספרים. אני בחול קראטה ולכן אני לא רוצה להצטרף לקבוצת ריצה.

1 נק' אחת הפעילויות (טיול עם הכלבים, ריצה בקבוצה, מפגש עם סופרת, בילוי בהופעה של להקת המתנ"ס)

כתובה בתשובה, וההסבר מתאים, אך אינו מפותח, לדוגמה:

- קבוצת ריצה קי הני הוה לרוץ
- חול הכלבים כי אני האוב כלבים
- כלבים כי זה חמוד
- קבוצת ריצה כי אני אוהבת להסות ספורט לתייל עם הקלבים כי אני אוהבת כלבים והופעה חגיגית של להקת המתנ"ס כי זה נראה כיף (התשובה כוללת רשימה של פעילויות אבל ההסבר להשתתף בלפחות אחת מהפעילויות אינו מפותח).
- אני לא רוצה להשתתף באף פעילות כי אני לא אוהבת שום פעילות. (ההסבר מדוע הפעילויות אינן מתאימות לתלמידה אינו מפותח).

0 נק' כל תשובה אחרת, לרבות תשובה שאחת הפעילויות כתובה בה ללא הסבר.

יש לבדוק רק את איכות הכתיבה (התוכן נבדק בתשובה על שאלה 5), גם אם התלמיד קיבל 0 בתשובה על שאלה 5.

כדי להעריך את איכות הכתיבה יש לבדוק את הרכיבים האלה: את הלכידות, את אוצר המילים, את משלב הלשון, את התקינות התחבירית והמורפולוגית (התאם במין ובמספר, נטיות פעלים, כתיב), את סימני הפיסוק (חוץ מהסימן פסיק) ואת היקף הטקסט.

יש לבדוק את איכות הכתיבה באופן **הוליסטי**.

✓ **בודקי המבחן החיצוני** יכתבו את ציון השאלה בחלק הנוגע לשימוש הבודק (במבחן) במשבצת שלצד האות כ. 5 נק' הכתיבה טובה או מיטבית, לדוגמה:

● טיול עם הכלבים של דנה ויוסף, מכיוון שאני מאוד אוהבת בעלי חיים ועציר כלבים וחתימים. יהיה לי כיף להכיר כלב חדש ולשחק איתו ואולי גם אני אחשב לאמץ אחד וההורים יסכימו כי ראו שטיפלתי בכלב של דנה ויוסף.

3 נק' הכתיבה ברמה בינונית, לדוגמה:

● אולי ההופעה כי הופעה זה דבר שמח אני אוהבת להקשיב לשירים וזה מאד נחמד גם בעצמי (אין סימני פיסוק; התשובה כתובה בלשון דיבור).

● קבוצת ריזה כי אני אוהבת להסות ספורת לתייל עם הקלבים כי אני אוהבת כלבים והופעה חזיטית של להקת המתנס כי זה נראה כיף (יש פגימה בלכידות; אין סימני פיסוק; יש שגיאות כתיב רבות).

● אני הייתי רוצה את הפיצילות של הכלבים כי אני אוהבת כלבים וזה גם בחופש העדול וזה היה לי כיף (אין נקודה בסוף המשפט; התשובה כתובה בלשון דיבור; יש שיבוש תחבירי 'יהיה לי' במקום 'יהיה לי').

1 נק' הכתיבה ברמה נמוכה, לדוגמה:

● ריזה הני אמש הוא ספורט כיף לי שהני צוסה ספורט עם חברי.

(הטקסט מצומצם; אין סימני פיסוק; היעדר מילות קישור פוגם בלכידות; יש שגיאות כתיב רבות)

0 נק' כל תשובה אחרת, לרבות אחת התשובות האלה:

● תשובה קצרה שיש בה 3-4 מילים, ואי אפשר להעריך אותה.

● תשובה שבה הכתוב משובש מאוד.

● תשובה שבה כל הכתוב מועתק מהטקסט.

שאלה 6

לשון

מטרת השאלה: לכתוב פועל במשפט בצורה תקינה.

5 נק' התשובה נכונה **בשלושת** הסעיפים.

3 נק' התשובה נכונה רק **בשני** סעיפים.

1 נק' התשובה נכונה רק **באחד** הסעיפים.

0 נק' כל תשובה אחרת

הערה: אם מילה כתובה בשגיאת כתיב, התשובה שבסעיף שגויה.

סעיף 1

התשובה הנכונה: להשתתף **התשובה הנכונה:** מוזמנים **או** הוזמנו **או** יוזמנו

הערה: גם התשובה "להישתתף" תיחשב תשובה נכונה. **תשובה שגויה:** כל תשובה אחרת, לדוגמה:

● **מולאנות**

● **מלאניט**

תשובה שגויה: כל תשובה אחרת, לדוגמה:

● **לישתתף**

● **משתתפת**

● **להשתטף**

סעיף 2

התשובה הנכונה: מוזמנים **או** הוזמנו **או** יוזמנו **התשובה הנכונה:** תפתח

תשובה שגויה: כל תשובה אחרת, לדוגמה: **הערה:** גם התשובה "תיפתח" תיחשב תשובה

נכונה.

תשובה שגויה: כל תשובה אחרת, לדוגמה:

● **תיפטח**

● **פותרת**

● **מולאנות**

● **מלאניט**

סעיף 3

התשובה הנכונה: תפתח **התשובה הנכונה:** להשתתף

הערה: גם התשובה "תיפתח" תיחשב תשובה נכונה. **הערה:** גם התשובה "להישתתף" תיחשב

תשובה נכונה.

תשובה שגויה: כל תשובה אחרת, לדוגמה:

● **לישתתף**

● **משתתפת**

● **להשתטף**

● **תיפטח**

● **פותרת**

בודקי המבחן החיצוני יקלידו 1 בכל אחד מהסעיפים אם התשובה נכונה, ויקלידו 0 אם התשובה אינה נכונה.

שאלה 8

שאלה 6

שאלה 7

לשון

מטרת השאלה: לכתוב מילים המתאימות להקשר בעזרת שורש נתון.

5 נק' התשובה נכונה **בארבעת** הסעיפים.

4 נק' התשובה נכונה רק **בשלושה** סעיפים.

3 נק' התשובה נכונה רק **בשני** סעיפים.

2 נק' התשובה נכונה רק **באחד** הסעיפים.

0 נק' כל תשובה אחרת

הערה: אם מילה כתובה בשגיאת כתיב, התשובה שבסעיף שגויה.

סעיף 1

התשובה הנכונה: ספרייה

הערה: יתקבלו גם התשובות "סיפרייה", "ספריה", "סיפריה".

תשובה שגויה: כל תשובה אחרת

סעיף 2

התשובה הנכונה: ספרנית

הערה: יתקבלו גם התשובות "סופרת", "מספרת".

תשובה שגויה: כל תשובה אחרת

סעיף 3

התשובה הנכונה: לספר

תשובה שגויה: כל תשובה אחרת

סעיף 4

התשובה הנכונה: יספרו

הערה: יתקבלו גם התשובות "שיספרו", "שהם יספרו (לו)", "יספרו גם לו".

תשובה שגויה: כל תשובה אחרת

בודקי המבחן החיצוני יקלידו 1 בכל אחד מהסעיפים אם התשובה נכונה, ויקלידו 0 אם התשובה אינה נכונה.

שאלה 7

שאלה 8

הבנת הנקרא: הבנת המשמעות המשתמעת
מטרת השאלה: להבחין בין צורות הומוגרפיות של מילה לפי ההקשר במשפט.

תשובה (3)

3 נק' תשובה (2): להדס יש שני פתרונות לבעיה.

0 נק' כל תשובה אחרת

בדקי המבחן החיצוני יקלידו את מה שסימן התלמיד. ✓

פעילות גופנית טובה לבריאות

שאלה 9

שאלה 9

הבנת הנקרא: הבנת המשמעות הגלויה

מטרת השאלה: לאתר פרטי מידע הכתובים בטקסט במפורש.

3 נק' התשובה עוסקת בשני הדברים האלה:

● ילדים רבים אינם עוסקים מספיק בפעילות גופנית, לדוגמה:

● *ילדים לא עושים ספורט*

● *ילדים לא מתאמנים*

● *הילדים לא בכושר*

● זמן הרביצה של ילדים מול המסך עולה עם הגיל, לדוגמה:

● *כמה שיותר מתבגרים אז אנחנו יותר במסך*

● *שילדים גדולים רואים יותר זמן במסך*

● *הרביצה של הילדים מול המסך עולה עם הגיל*

● *זמן הרביצה של הילדים גדל יותר ככל שהם גדלים* (התשובה התקבלה למרות שלא

כתוב שזמן הרביצה הוא מול המסך).

הערות:

1. תשובה שבה הדברים כתובים באותה שורה, תיחשב תשובה נכונה.

2. אין הכרח לכתוב את הדברים לפי הסדר שלעיל.

2 נק' התשובה עוסקת באחד הדברים שלעיל, והדבר השני חסר או אינו מהדברים שלעיל.

0 נק' כל תשובה אחרת, לדוגמה:

● *מתי שרצים ריצות ארוכות אז האוח משחרר חומרים האצוריים תחושה נעימה*

● *ילדים מול המסכים עולים בגיל*

● *שזמן הרביצה מול המסך עולה מהרגיל*

● *ככל שיותר בפלאפון אז יורדת הפעילות האופנית* (לא מצוין הקשר בין המסך לבין הגיל).

● *זמן הרביצה מול המסך עולה* (לא מצוין הקשר בין הרביצה מול המסך לבין הגיל).

● *גילו מחקר שזמן הרביצה של הילדים עולה עם* (חסר הקשר לגיל).

שאלה 10

שאלה 10

הבנת הנקרא: הבנת המשמעות הגלויה

מטרת השאלה: לזהות קשרים לוגיים הכתובים בטקסט במפורש.

3 נק' תשובה (1): אם מתמידים בפעילות גופנית, המערכות השונות בגוף

פועלות טוב יותר.

0 נק' כל תשובה אחרת

✓ **בודקי המבחן החיצוני** יקלידו את מה שסימן התלמיד.

הבנת הנקרא: הבנת המשמעות המשתמעת
מטרת השאלה: לפרש מילה הנתונה בהקשר (אפשר להיעזר בהקשר כדי לענות על השאלה).

3 נק' התשובה נכונה **בשני** הסעיפים.

2 נק' התשובה נכונה רק **באחד** הסעיפים.

0 נק' כל תשובה אחרת

סעיף 1 – הרגשתי מדוכדכת

התשובה הנכונה: התשובה עוסקת ברגש המבטא דכדוך, לדוגמה:

● **עצב**

● **מבולאסת**

● **ללא טוב**

● **דכדוך**

תשובה שגויה: כל תשובה אחרת, לדוגמה:

● **מותשת**

● **עצמו**

● **ללא רצייתי לרוץ**

● **קשה** (המילה אינה נרדפת למילה מדוכדכת).

● **כואב/עצוב** (כועס היא אינה נרדפת למילה מדוכדכת).

סעיף 2 – הרגשתי התרוממות רוח

התשובה הנכונה: התשובה עוסקת ברגש המבטא התרוממות רוח, לדוגמה:

● **עמחה**

● **הנאה**

● **טוב יותר**

● **כף גדולה**

● **רק טוב**

תשובה שגויה: כל תשובה אחרת, לדוגמה:

● **מבולאסת**

● **מליצה**

● **חלקה** (המילה אינה נרדפת לביטוי התרוממות רוח).

בודקי המבחן החיצוני יקלידו 1 בכל אחד מהסעיפים אם התשובה נכונה, ויקלידו 0 אם התשובה אינה נכונה.

שאלה 12

שאלה 12

הבנת הנקרא: הבנת המשמעות הגלויה
מטרת השאלה: לאתר מידע הכתוב בטקסט במפורש.

3 נק' התשובה עוסקת ביצירת הזדמנויות למפגשים או לחברויות, או התשובה עוסקת בלמידה איך לשתף פעולה זה עם זה או איך להפסיד ולנצח ברוח טובה, לדוגמה:

- היא יוצרת הזדמנויות למפגשים ולחברויות חדשות עם אנשים הצוסקים בפעילות דומה
- כי נפגשים בזמן הפעילות
- כשצושים פעילות אופנית משתפים בצורה אחד עם השני ואז נהיים חברים
- באלף שכיף לעשות פעילות אופנית עם חברים ולא לבד (התשובה עוסקת ביתרון שיש לקשרים חברתיים כשעוסקים בפעילות גופנית).
- פעילות אופנית צויה לסייע לנו ליצור קשרים חברתיים מכיוון שמחמיאים זה לזה
- פעילות אופנית צויה לסייע ליצור קשרים חברתיים כי אפשר לשחק כדורגל עם חברים

0 נק' כל תשובה אחרת, לרבות העתקה גורפת של שורות 27-32 מהטקסט, לדוגמה:

משחקים משחקי קבוצות

שאלה 13

שאלה 13

הבנת הנקרא: בחינה והערכה של רכיבי תוכן, מבנה ולשון
מטרת השאלה: להעריך את המטרה של פסקה בטקסט.

3 נק' תשובה (1): לעודד ילדים לעסוק בפעילות גופנית.

תשובה (4)

0 נק' כל תשובה אחרת

בודקי המבחן החיצוני יקלידו את מה שסימן התלמיד. ✓

שאלה 14

שאלה 14

הבנת הנקרא: פרשנות, עיבוד ויישום
מטרת השאלה: להבין איזה מידע בטקסט אחד מתאים למזג בטקסט אחר.

3 נק' תשובה (3): ריצה משפרת את הבריאות ותורמת להרגשה טובה.

תשובה (2)

0 נק' כל תשובה אחרת

בודקי המבחן החיצוני יקלידו את מה שסימן התלמיד. ✓

לשון

מטרת השאלה: לזהות פעלים בזמנים שונים בטקסט נתון.

5 נק' התשובה נכונה **בשלושת** הסעיפים.3 נק' התשובה נכונה רק **בשני** סעיפים.1 נק' התשובה נכונה רק **באחד** הסעיפים.

0 נק' כל תשובה אחרת

הערה: אם מילה כתובה בשגיאת כתיב, התשובה שבסעיף שגויה.

סעיף 1

התשובה הנכונה: קראתי **או** ביקשתי**הערה:** גם התשובה "שקראתי" תיחשב תשובה נכונה.**תשובה שגויה:** כל תשובה אחרת

סעיף 2

התשובה הנכונה: מחכה **או** מתרגש**הערה:** גם התשובה "ומתרגש" תיחשב תשובה נכונה.**תשובה שגויה:** כל תשובה אחרת

סעיף 3

התשובה הנכונה: תרשום **או** אצטרף**הערה:** גם התשובה "שתרשום" תיחשב תשובה נכונה.**תשובה שגויה:** כל תשובה אחרת

בודקי המבחן החיצוני יקלידו 1 בכל אחד מהסעיפים אם התשובה נכונה, ויקלידו 0 אם התשובה אינה נכונה.

יעל והאווז

שאלה 16

הבנת הנקרא: הבנת המשמעות המשתמעת

מטרת השאלה: להבין רעיון שאינו כתוב בסיפור במפורש.

שאלה 16

3 נק' התשובה עוסקת בצווארו המתרומם של האווז או במנהגו להתיישב ולחכות (לליטופיה של יעל) או בכך

שאפשר לה לחבק או ללטף אותו, לדוגמה:

● הוא חיכה כל הזמן לליטופים שלה

● הוא תמיד מחכה לה בישיבה

● רואים את צווארו על כתפה של יעל

● כי האווז לא מפחד ממנה ואולי להתחבק עם יעל (מהתשובה משתמע שהאווז אפשר לה

לחבק אותו)

0 נק' כל תשובה אחרת לרבות העתקה גורפת של שורות 1-5, לדוגמה:

● הם נהיו חברים

● הוא לא היה מפחד

● הם היו מתקבצים סביבה ללא פחד

שאלה 17

הבנת הנקרא: הבנת המשמעות המשתמעת

מטרת השאלה: להבין רעיון שאינו כתוב בסיפור במפורש.

שאלה 17

תשובה (1)

3 נק' תשובה (4): האווז נבהל והתחיל לרוץ.

0 נק' כל תשובה אחרת

בדקי המבחן החיצוני יקלידו את מה שסימן התלמיד. ✓

הבנת הנקרא: הבנת המשמעות המשתמעת
מטרת השאלה: לזהות דוגמאות בטקסט להכללות שבשאלה.

3 נק' התשובה נכונה **בשני** הסעיפים.

2 נק' התשובה נכונה רק **באחד** הסעיפים.

0 נק' כל תשובה אחרת

הערות: 1. אם בסעיף כתובים שני משפטים נכונים או יותר, התשובה שבסעיף נכונה.

2. אם בסעיף כתוב משפט נכון אחד ומשפט אחד שאינו נכון, התשובה שבסעיף שגויה.

סעיף 1 – מילים רכות

התשובה הנכונה: "אני לא אעשה לך שום דבר רע" או "אתה לא מכיר אותי?" או "אני יעל שתמיד מחבקת אותך"

תשובה שגויה: כל תשובה אחרת, לדוגמה:

מה איתך אנחנו רק מטיילים (הציטוט אינו מהשורות אליהן הופנה התלמיד בשאלה).

סעיף 2 – קריאות רוגז

התשובה הנכונה: "תפסיק לרוץ" או "תעמוד כבר"

תשובה שגויה: כל תשובה אחרת

בודקי המבחן החיצוני יקלידו 1 בכל אחד מהסעיפים אם התשובה נכונה, ויקלידו 0 אם התשובה אינה נכונה. ✓

לשון

מטרת השאלה: לבחור מילות קישור המתאימות לקטע.

5 נק' התשובה נכונה **בארבעת** הסעיפים.

4 נק' התשובה נכונה רק **בשלושה** סעיפים.

3 נק' התשובה נכונה רק **בשני** סעיפים.

2 נק' התשובה נכונה רק **באחד** הסעיפים.

0 נק' כל תשובה אחרת

סעיף 1

התשובה הנכונה: כד'

תשובה שגויה: כל תשובה אחרת

סעיף 2

התשובה הנכונה: אך

תשובה שגויה: כל תשובה אחרת

סעיף 3

התשובה הנכונה: לאחר

תשובה שגויה: כל תשובה אחרת

סעיף 4

התשובה הנכונה: לכן

הערה: תתקבל גם התשובה "ולכן"

תשובה שגויה: כל תשובה אחרת

בודקי המבחן החיצוני יקלידו 1 בכל אחד מהסעיפים אם התשובה נכונה, ויקלידו 0 אם התשובה אינה נכונה. ✓

הבנת הנקרא: הבנת המשמעות הגלויה
מטרת השאלה: לאתר מידע הכתוב בסיפור במפורש.

3 נק' התשובה עוסקת בכך שיעל ראתה את האווז מחכה לה **או** עומד (בשקט), לדוגמה:

- **שהאווז חיכה לה**
- **שאתי שהיא צינה את החבל הוא פשוט צמד ולא ברח**
- **את האווז ראוץ ושליו**
- **שהאווז הפסיק לרוץ ולא ברח**
- **שהוא לא נבהל ולא לץ**
- **עדיין צמד האווז בשלמה**
- **הוא לא ברח**
- **האווז נצצר**

0 נק' כל תשובה אחרת, לדוגמה:

- **היא הביטה באווז בלב הולט**
- **את האווז**
- **שהאווז התקרב אליה צעד, צעד, צעד**
- **האווז לא נבהל (התשובה אינה עוסקת בכך שהאווז לא זז).**
- **היא הביטה באווז בלב הולט, אק חשה לגשת אליו, פן יפתח שוב בריצה**
- **מבהלת. היא צעדה בהיסוס צעד אחד לקראתו וחיכתה. האווז לא נבהל ולא לץ**
- **ממקומה. (העתקה גורפת מתוך הטקסט באופן לא מושכל).**

שאלה 21

שאלה 21

הבנת הנקרא: בחינה והערכה של רכיבי תוכן, מבנה ולשון
מטרת השאלה: להעריך את התרומה של מילה מסוימת להבנת רעיון בסיפור.

3 נק' התשובה עוסקת בקשר המיוחד בין יעל ובין האווז, לדוגמה:

- כי הוא כל הזמן היה איתה והם חיבקו אחד את השני
- כי זה היה האווז שהיא אהבה, שהיא נתנה לו מלא תשומת לב והרציפה עליו אהבה.
- כי תמיד הייתה איתו
- כי זה האווז שהיא הכי אהבה
- כי היא הרגישה שהוא שלה
- כי הוא הכי אהב אותה
- כי היא חושבת שהוא שלה והיא אוהבת אותו כאילו הוא שלה
- כי האווז אהב אותה והיה החבר הכי טוב שלה
- כי הם מתחבקים
- כי הם מחוברים זה לזה
- כי היא מקושרת אליו
- היה חיבור בינה ובין האווז

0 נק' כל תשובה אחרת, לדוגמה:

- כי יעל חשבה שהוא שלה
- כי הוא של דודים שלה
- כי היא הוציאה אותו לפיטוף (הטיול כשלעצמו אינו מבטא את הקשר המיוחד בין יעל ובין האווז).

שאלה 22

שאלה 22

הבנת הנקרא: פרשנות, עיבוד ויישום
מטרת השאלה: להבין את המסר העיקרי של הסיפור.

3 נק' תשובה (4): לא כל מה שטוב לאחד טוב לאחר. תשובה (1)

0 נק' כל תשובה אחרת

בדקי המבחן החיצוני יקלידו את מה שסימן התלמיד. ✓

23 שאלה

23 שאלה

הבנת הנקרא: פרשנות, עיבוד ויישום

מטרת השאלה: לבחור אירוע בסיפור ולהסביר מדוע הרגישה הגיבורה רגש מסוים באירוע הזה.

3 נק' בתשובה כתוב אחד הרגשות, יש בה גם תיאור (מפורש או משתמע) של האירוע בסיפור שבו הרגישה יעל את הרגש הזה, והסבר בנוגע למה שגרם לה להרגיש כך, לדוגמה:

- **פחד, יעל הרגישה פחד כשהיא רצה אחרי האלון והוא לא עצר. היא פחדה שהאלון יאבד לה והיא תצטרך לחזור הביתה בלעדיו.**
 - **עצב, מתי שנאמר החופשה. יעל רצתה שהחופשה לא תיאמר והיא הייתה עצובה להיפרד מהאלון שהיא האמת.**
 - **רוגע, כי האלון לא הקשיב לה.**
(תיאור האירוע בסיפור שבו הרגישה יעל רוגז משתמע מהסיבה לרגש.)
 - **בושה, כי היא לא רצתה לחזור לבית של הדודים שלה בלי האלון.**
(תיאור האירוע בסיפור שבו הרגישה יעל בושה משתמע מהסיבה לרגש.)
 - **יעל רצתה לחזור הביתה אך התביישה לחזור בלי האלון. מה תמיד לדוד שלה?**
(תיאור האירוע בסיפור שבו הרגישה יעל בושה משתמע מהסיבה לרגש.)
- הערה:** תתקבל גם תשובה שכתוב בה רגש שאינו מוזכר בשאלה.

2 נק' התשובה היא **אחת** האפשרויות האלה:

- תשובה שכתוב בה אחד הרגשות, יש בה גם תיאור (מפורש או משתמע) של האירוע בסיפור שבו הרגישה יעל את הרגש הזה, אך ההסבר בנוגע למה שגרם לה להרגיש כך חסר.
- תשובה שכתוב בה אחד הרגשות, יש בה גם הסבר בנוגע למה שגרם ליעל להרגיש כך, אך התיאור של האירוע בסיפור שבו הרגישה יעל את הרגש הזה, חסר.

לדוגמה:

- **התרגשות, היא אמרה חמוד שלי והדמעות צדיין מרטיבות את עיניה**
(אין הסבר מדוע התרגשה יעל.)
- **בדידות בלל שהיא הרגישה שהיא לא תהיה יותר חברה שלו ולא יהיו לה חברים**
למשך אצל דוד שלה (תיאור האירוע חסר.)
- **היא פחדה לענות את החבל, שמה ימשיך האלון בריצתו ההולכה, יברח ויאבד לה**
ללא מרי (תיאור האירוע חסר.)

0 נק' כל תשובה אחרת, לרבות אחת האפשרויות האלה:

- תשובה שכתוב בה רק אחד הרגשות, אך אין בה תיאור של האירוע ואין בה הסבר.
- תשובה שבה תיאור האירוע שבו הרגישה יעל את הרגש, אינו כתוב בסיפור.
- תשובה שבה ההסבר סתמי ואינו מתאים לרגש או לאירוע בסיפור.

לדוגמה:

- **יעל התביישה מאוד היתעצבה מאוד ועצובה**

יש לבדוק רק את איכות הכתיבה (התוכן נבדק בתשובה על שאלה 23), גם אם התלמיד קיבל 0 בתשובה על שאלה 23.

כדי להעריך את איכות הכתיבה יש לבדוק את הרכיבים האלה: את הלכידות, את אוצר המילים, את משלב הלשון, את התקינות התחבירית והמורפולוגית (התאם במין ובמספר, נטיות פעלים, כתיב), את סימני הפיסוק (חץ מהסימן פסיק) ואת היקף הטקסט.

יש לבדוק את איכות הכתיבה באופן **הוליסטי**.

✓ **בודקי המבחן החיצוני** יכתבו את ציון השאלה בחלק הנוגע לשימוש הבודק (במבחן) במשבצת שלצד האות כ. 5 נק' הכתיבה טובה או מיטבית, לדוגמה:

● **פחד, יצא הראישה פחד כשהיא רצה אחרי האלון והוא לא עצר. היא פחדה שהאלון יאבד לה והיא תצטרך לחזור הביתה בלעדיו.**

3 נק' הכתיבה ברמה בינונית, לדוגמה:

● **עצב, אתי שנאמר החופשה. יצא רצתה שהחופשה לא תיגמר והיא הייתה עצובה להיפרד מהאלון שהיא האבית.**

(יש שגיאות דקדוקיות: "מתי ש" במקום "בזמן ש", "נגמר החופשה" במקום "נגמרה החופשה"; יש שגיאת כתיב: "הואבת" במקום "אובהת").

1 נק' הכתיבה ברמה נמוכה, לדוגמה:

● **יצא התביישה מאוד היתעצבה מאוד ועצובה**

(התשובה קצרה מדי; אין סימני פיסוק; יש חזרה על כך שיעל הייתה עצובה.)

0 נק' כל תשובה אחרת, לרבות אחת התשובות האלה:

● תשובה קצרה שיש בה 3-4 מילים, ואי אפשר להעריך אותה.

● תשובה שבה הכתוב משובש מאוד.

● תשובה שבה כל הכתוב מועתק מהטקסט, לדוגמה:

● **היא פחדה לעצוב את החבל, שמה יאשיק האלון בריצתו הבאה, יברח ויאבד לה לאמרי.**

● **יצא רצתה לחזור הביתה אק התביישה לחזור בלי האלון. מה תמיד לדוד שלה?**

הבנת הנקרא: הבנת המשמעות המשתמעת מטרת השאלה: להבין למי המאזכר רומז או למה הוא רומז במשפט נתון.

3 נק' התשובה נכונה בשלושת הסעיפים.

2 נק' התשובה נכונה רק בשני סעיפים.

1 נק' התשובה נכונה רק באחד הסעיפים.

0 נק' כל תשובה אחרת

סעיף 1

התשובה הנכונה: התשובה עוסקת באווז, לדוגמה:

● לאווז

● לאווז האדול והיפה

● לאווז שיצא אזהבת

תשובה שגויה: כל תשובה אחרת

סעיף 2

התשובה הנכונה: התשובה עוסקת בחבל, לדוגמה:

● חבל

● חבל פשוט

תשובה שגויה: כל תשובה אחרת

סעיף 3

התשובה הנכונה: התשובה עוסקת במרחב, לדוגמה:

● מארח האדול הפניו

● המרחב

הערה: יתקבלו גם התשובות "לשטחים (שמסביבו)", "המקום", "לבחוף", "המגרש", "בנוף" ו-"הסביבה".

תשובה שגויה: כל תשובה אחרת

בודקי המבחן החיצוני יקלידו 1 בכל אחד מהסעיפים אם התשובה נכונה, ויקלידו 0 אם התשובה אינה נכונה. ✓

לשון

מטרת השאלה: להשתמש במילים המתאימות לקטע (אוצר מילים).

5 נק' התשובה נכונה **בשלושת** הסעיפים.3 נק' התשובה נכונה רק **בשני** סעיפים.1 נק' התשובה נכונה רק **באחד** הסעיפים.

0 נק' כל תשובה אחרת

הערה: יתקבלו תשובות נכונות הכתובות בשגיאות כתיב.

סעיף 1

התשובה הנכונה: להחיש**תשובה שגויה:** כל תשובה אחרת, לדוגמה: *להחליש*

סעיף 2

התשובה הנכונה: לעצור**תשובה שגויה:** כל תשובה אחרת

סעיף 3

התשובה הנכונה: לסטות**תשובה שגויה:** כל תשובה אחרת

בודקי המבחן החיצוני יקלידו 1 בכל אחד מהסעיפים אם התשובה נכונה, ויקלידו 0 אם התשובה אינה נכונה.

לשון

מטרת השאלה: לקרוא לפי סימני הניקוד.

5 נק' התשובה נכונה בשלושת הסעיפים.

3 נק' התשובה נכונה רק בשני סעיפים.

0 נק' כל תשובה אחרת, לרבות תשובה הנכונה רק באחד הסעיפים.

סעיף 2

סעיף 1

התשובה הנכונה: חָכַל / חָכַל

תשובה שגויה: כל תשובה אחרת

סעיף 3

סעיף 2

התשובה הנכונה: הִכְחִינָה / הִכְחִינָה

תשובה שגויה: כל תשובה אחרת

סעיף 1

סעיף 3

התשובה הנכונה: פָּתַח / פָּתַח

תשובה שגויה: כל תשובה אחרת

בדקי המבחן החיצוני יקלידו 1 בכל אחד מהסעיפים אם התשובה נכונה, ויקלידו 0 אם התשובה אינה נכונה. ✓

מחווין למבחן בעברית

כיתה ד | נוסח א | נוסח ב

כל הזכויות שמורות למדינת ישראל, משרד החינוך, ראמ"ה. השימוש במסמך זה, לרבות הפרטים שבו, מוגבל למטרות לימוד אישיות בלבד או להוראה ולבחינה על ידי מוסד חינוך בלבד, לפי הרשאה מפורשת למוסד חינוך באתר ראמ"ה. זכויות השימוש אינן ניתנות להעברה. חל איסור מפורש לכל שימוש מסחרי וכן לכל מטרה אחרת שאינה מסחרית. אין להעתיק, להפיץ, לעבד, להציג, לשכפל, לפרסם, להנפיק רישיון, ליצור עבודות נגזרות בין על ידי המשתמש ובין באמצעות אחר לכל מטרה או למכור פריט מפרטי המידע, התוכן, המוצרים או השירותים שמקורם במסמך זה. תוכן המבחנים, לרבות טקסט, תוכנה, תמונות, גרפיקה וכל חומר אחר המוכל במסמך זה, מוגן על ידי זכויות יוצרים, סימני מסחר, פטנטים או זכויות יוצרים וקניין רוחני אחרות, ועל פי כל דין; כל זכות שאינה ניתנת במסמך זה במפורש, דינה כזכות שמורה.